

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetések hasábszerinti
petitsoronként 20 fillér,
többszöri megjelenés ese-
tén megállapodás szerint.
Vidéki hirdetések díja
előre fizetendő.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

III. Évfolyam.

Ujvidék, 1912. november 7. csütörtök

80. szám.

Fából vaskarika.

A képviselőház legutóbbi ülése előtt a kormány még egyszer alkalmat akart adni a szövethozott ellenzéknek, hogy az felvehesse a békés munkásság fonalát; e célból biztosítani akarta részére az őket szokásjog alapján a delegációban megillető helyeket, s ki akart küldeni egy pártközi bizottságot a házsabályrevízió elkészítése céljából; szóval békét akart tárgyi alapon.

Ezen loyális ajánlatot az ellenzék még csak discussio tárgyává sem tette, mert ők a békét csak azon az alapon akarják megkötni, ha a kormány elhagyja helyét és a többség átengedi nekik a vezetést; szóval ha ők, a békebontók, ülnek a nyakára azoknak, akiknek békés munkálkodását olyan hosszú időn át megakadályozták.

Minél konkrétebb alakot ölt a kormány és a többség részéről a békeajánlat, annál áttetszőbb, hogy az ellenzék csak olyan békét akar, amely biztosítja számára a hatalmat, vagyis a kormányt; hát ez a fából való vaskarika, mert az csak nem lehet béke, hogy egy törpe kisebbség diktáljon a többségnek, s hogy azok, akik sem a nemzet, sem a korona bizalmát nem élvezik, üljenek be a hatalomba; ez nem béke, hanem a legrikítóbb parlamenti csíny, melynek útját állni ugy a többségnek, mint a kormánynak a haza iránti legszentebb és legsürgősebb feladata.

Egészen méltó volt az ellenzéki békefeltételekhez Andrássy grófnak a képviselőházban elhangzott beszéde, mellyel a békének egy olyan olajját presentálta a többségnek, melynek galyai telve vannak a legszuróbb tövis-sel, ugy, hogy az ágat kézbe venni nem lehet — ez is olyan fából való vaskarika volt, egy olyan békeajánlat, melynél ép az a párt ment volna tönkre, amelynek részén van a jog, az igazság, sőt a többség, a hatalom és az erő is. Ez az ajánlat is olyan pervers volt, mintha a vert ellenség akarná diktálni a többségnek a megadási feltételeket.

Tisza gróf fényes debatteri beszéde, Lukács László világos és okos fejtegetése mindenkit meggyőzhetett arról, hogy az ellenzék részéről komoly békéről szó sincs, mert ezek elsősorban nem parlamenti közreműködést és munkálkodást, hanem koncot akarnak.

Fából való vaskarika az ellenzék egész erőlködése, műhangja és színle-ges engesztelhetlensége, amely mögött nem a haza érdeke, hanem a hatalom iránti emészto sóvárgás lakozik; ma

már tisztán lát az elfogulatlan közvéle-mény és senkit sem kell arról meggyőzni, hogy az a parlament, amelyben a többség akarata nem érvényesülhet nem parlament, nem lehet alapja az alkotmányosságának, hanem az a parla-ment, melyben a kisebbségi erőszak érvényesül, feltétlenül a legnagyobb veszedelme az igazi alkotmányosságának és iskola példája az illető nemzet politikai éretlenségének.

Ettől a végveszedelemtől a nemzetet megmenteni a többség és a kormány leghazafiasabb cselekedete volt, ettől az elvtől eltérni a legnagyobb bűn lenne. Ez lenne csak az igazi fából vaskarika.

A szervezési szabályrendelet módosítása.

Már megemlékeztünk arról, hogy az új városi törvény kötelességévé teszi a törvényhatóságoknak, hogy szervezési szabályrendeleteiket összhangzásba hozzák a törvénnyel, s ezért vált szükségessé a szabályrendelet módosítása. Tekintve a tárgy kiváló fontosságát és azt a körülményt, hogy a módosítással legközelebb a törvényhatóságnak foglalkoznia kell, nem lesz felesleges a módosítást, úgy miként azt a kiküldött szűkebb bizottság kidolgozta, ismertetni, legalább főbb vonásaiban azért, hogy arról mindenki tájékozódást szerezzen és ezen nagyfontosságú kérdéshez hozzászólhasson. Előre bocsátandó, hogy a szervezési szabályrendelet 1908 ból való és 307 §-ból áll, kormányilag jóváhagyott 1908. július hó 6-án, kihirdetett 1908. július hó 14-én.

Tárgyalás alá a bizottság elsősorban a tisztviselő létszám és ennek járandóságának megállapítását vette. A bizottság általában a magasabb (VII.) rangosztályban levő vezető tisztviselők létszámának aszaptása mellett foglalt állást és a vezető állások közül három tanácsnoki állást megszüntethetőnek tart s ehhez képest javasolja, hogy az üresedésben levő adó- és pénzügyi tanácsnoki állás be ne töltsék, hanem ez ügyosztály teendői valamely tanácsnok vezetése alatt egy a VIII. rangosztályba sorozott (főszámvevő helyettes) egyénre bizassék. Cél szerűnek tartja az albi-zottság, ha két legközelebb megüresedő tanácsnoki állás nem töltetik be; mindazonáltal méltányossági szempontokból nem tartja helyénvalónak, ha szervezési átváltoztatása a szervezési szabályrendeleten már most keresztülvizetetik, egyrészt mert személyeket általa érinteni nem akar, másrészt mert a természetes megüresedés kérdése esetleg 10—15 év után következhetik be változott viszonyok és körülmények között és így nem látszik célszerűnek, hogy mostani határozattal egy későbbi törvényhatóságnak preindikáljunk. A beszüntetés felett tehát a természetes megüresedés után a törvényhatósági bizottság esetről-esetre fog határozni. Egyben azonban nem zárkózhatott el a bizottság egyes állások szervezése elől sem. Egyrészt a törvény rendelkezései, másrészt a törvényhatósági bizottságnak határozata tolytan szükségessé vált egyes állások átszervezése.

Az árvaszéki elnökhelyettesi állást az új törvény nem ismeri. Minthogy pedig a tanács-

nok, árvaszéki elnökhelyettesi állás ez ideig a többi tanácsnoki állással szemben pótlékkal megkülönböztetett állás volt, szükséges ennek oly állássá való átszervezése, mely a törvény rendelkezéseinek megfelelő, ez pedig csakis az ugyancsak VII. rangosztályba sorozott árvaszéki elnöki állás lehet. Az átszervezés folytán az amugy is teendővel túlterhelt polgármester megszűnnék árvaszéki elnök lenni és ez csak az általános ügybeosztás érdekében van. Az árvaszéki elnök tanácsnok, árvaszéki elnök lenne, hogy szükség szerint tanácsi ügydarabok is beoszthatók legyenek részére. A számtisztek az eddigi a belügyminister ur által kibocsájtott kimutatások szerint a X. fizetési fokozatba voltak sorolva, a törvény a számtiszteket a XI. fizetési fokozatba sorolja és a X. fizetési fokozatba a számvéviségi közegek közül az alszámvevőket sorozza; minthogy a törvényhatósági bizottság már ismételtén arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy ami eddig járandósága az egyes alkalmazottaknak volt, az senkitől saját személyében el ne vétsék, figyelemmel a hely-beli helyi és személyi viszonyokra, az egyik számtisztai állás számvevői állássá, a másik számtisztai állás pedig alszámvevői állássá volna átszervezendő. A törvényhatósági bizottság 1911. évi 100. szám alatt hozott határozatával utasította a városi tanácsot, hogy a tisztviselői illetmények végleges rendezése alkalmazával gondoskodjék módokatokról arra nézve, hogy a gyakornokoknak bizonyos előmenetel biztosítottassék. A bizottság javasolja, hogy a közigazgatási gyakornoki állás III. aljegyzői állássá szerveztessek át. Végül helyi és személyi viszonyok figyelembevételével javasolja a bizottság, hogy a katonai nyilvántartói állás szinte III. aljegyzői állássá szerveztessek át.

A mérnöki hivatalnál a segédmérnöki állás II. mérnöki állássá szerveztesetik át és a térképek nyilvántartása céljából egy (második) műszaki tisztai állás rendszeresítettik. A rendőrkapitányi hivatalnál az eddigi irnoki állás rendőrségi iktatói (és kiadói) állássá szerveztesetik át. Az adóügyi osztálynál egy új II. osztályú adóosztályi állás szerveztesetik, miáltal az adóügyi osztály személyzete két munkacsoportra gyarapodik. (Helyettes főszámvevő és II. oszt. adóoszt.) Ami a városi alkalmazottak javadalmazását illeti, irányadó természetesen az 1912. évi 58. t. c. Mindenki abba a fizetési osztályba tartozik, melybe a törvény sorozza és minden osztályba sorozott új (akár választott, akár kinevezett) alkalmazott az azon fizetési osztály legalacsonyabb fizetési fokozatában kezdi szolgálatát, melybe a törvény sorozza; ugyanigy kezlik szolgálatukat az osztályon kívül sorozott új városi alkalmazottak. Átmenetileg azonban kimondatik, hogy amely szervezési szabályrendelet, vagy közgyűlési határozat alapján valakinek volt, az senkinek el ne vétsék. Azok a városi alkalmazottak, kiknek a régi szervezési szabályrendelet alapján rendszeresített fizetése magasabb volt, mint a nekik megállapított fizetési osztály alapján kijáró fizetés, saját személyüket illetőleg a különbözetet pótlékké megtartják, sőt a többi alkalmazottaknak biztosított előléptetésben is részesülnek és amennyiben eddigi illetményeik nem felelnek meg valamely fizetési osztály fokozatának, fizetésük felfelé kikerekítendő a megfelelő fizetési osztály megfelelő fizetési fokozatára.

A bizottság, midőn javaslatát a tisztviselői illetmények rendezése iránt megteszi, méltányolja a nehéz megélhetési viszonyokat

és a város anyagi erejének korlátain belül bizonyos mérsékelt áldozatok hozatalától nem zárkózik el abban a reményben, hogy az illetmények mostani rendezése által e kérdés hosszu időre lekerül a közgyűlés napirend-jéről. (Folytatjuk.)

HIREK.

Kinevezés. A honvédelmi miniszter a fölös-zámu védkötelesek kiválasztására alakult bizottság elnökévé városunkban dr. Demetrowitsz Vladimir kir. tanácsos, polgármestert, előadó-jává Forster Géza tanácsnokot, tagjává pedig srbogradi Nikolicsz Izidor főszolgabíró-t nevezte ki.

Osillaghullás. A novemberi katonai előléptetéseknél a helybeli honvédszázalóknál Heil Ernő hadnagy főhadnaggyá, Bornemissza Aladár népfelkeltési irodavezető főhadnaggyá szádossá neveztetett ki és egyben ez utóbbi Szabadkára helyeztetett át. A helybeli 6 ik cs és kir. ezrednél előléptek Schiller Ferenc őrnagy alezredessé, egyben a 86 ik gyalogezredhez való áthelyezéssel, Koller Károly és Wykopal Károly századosok őrnagyká, Ressel Béla főhadnaggy századosá, Krammer Gyula hadnagy főhadnaggyá, végül Karlits és Sztratimirovits zászlósok hadnagyokká. Skot-niczky Rezső pétérvári főhadnaggyhadbíró századoshadbíró lett.

Őszi mulatság. Az „I. Ujvidéki Nőegylet” szombati mulatsága iránt általános érdeklődés mutatkozik. Az előjelekből ítélve a rendezőség fáradtságos munkáját teljes siker fogja jutalmazni.

Ujnocok esküje. Mindenszentek ünnepén tették le egy a 6. közös gyalogezredhez, mint a honvédszázalóhoz bevonultak a szokásos esküt. A honvédelgység 1/29 órákor, a közös legénység pedig a tisztikarokkal együtt 10 órákor hallgatott az esküt megelőzőleg a belvárosi róm. kath. templomban misét, az előbbit dr. Amon Pál kanonok-plébános, az utóbbit Fálh Ferenc s. lelkesz mondotta.

Szeronád Hétfőn este az „Ujvidéki Dalárda” elnökét Szabó Imre törvénzi bíró névnapjának előestéjén szeronáddal üdvözölte. Ugyanakkor felkereste szeronáddal alelnökét dr. Wagner Károly városi tb. főorvost, egyrészt névnapjából, másrészt orvosi szakmunkájával elért nagy sikere alkalmából. *Hollós Lipót* karnagy vezetésével bemutatásra kerültek: 1. Hirtel A.: Éji zene. 2. Cherubini: Üdvözet. 3. Thern: Nem tudom én mi a bajom. Mindkét helyen az ünnepeltek dr. Piukovich Sándor egyleti titkár köszöntötte — Hétfőn az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” alelnökének *Wachtl Imrénének* szeronádot adott. A *Léh Jakab* vezetésével előadott karok voltak: 1. Stojanovics: Szeronád. 2. Hoppe: Csillagos az éjjel. 3. Kunze: Őrségen Az üdvözlő beszédet dr. Piukovich Sándor egyleti ügyvivő elnök mondotta.

Tisztiszemle. A tartalékos tiszteknek szokásos szemléje hétfőn volt. Ez alkalommal csak egy tarkállott városunkban a sok tartalékosnak uniformisa.

Házasság. Nedbal Olga és Proksch Sztaniszlő f. évi november hó 9 én d. u. fél 4 órákor az ujvidéki róm. kath. templomban házasságra lépnék.

Érsekünk a kisbirtokokért. Dr. Csernoch János kalocsai érsek az érsekkaitai uradalmat a szentfűlöpi és szilbereki gazdákból álló érdekvetkezetnek adta husz évre bérbe. Érsekünknek a kisbirtokokok érdekében tanúsított eme eljárása mindenfelé a legteljesebb megalgedést és örömet keltett.

Uj ügyvéd. Dr. Pap Sándor, ügyvédi irodáját Petőfi-utca 14 sz alatt megnyitván, működését megkezdette.

Kulturális munkásság. A „Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet” ujvidéki osztagja párhuzamosan a vidéki akcióval dr. Piukovich Sándor osztálytitkár vezetésével helyben is tart előadásokat. Az előadások, amelyek mindenkinek szólnak, mineen kedden és esütörtökön d. u. 6 órákor lesznek a rókusi iskola kijelölt termében. Az első előadás címe, amely 12-én tartatik: „AZ ALDUNA”, amelyet mintegy 70 vetített kép kísér. — A vidéken

legutóbb jól sikerült és élénk látogatottságnak örvendő előadás volt Eszéken. A vidéki akcióban dr. Piukovich Sándor, Krompaszky Jgnác és Avar Gyula vesznek részt.

Alapítvány. A magyarországi hercegprímási alapítványra, mely 16 K 80 f-nyi egyszerű részesedésből áll és a melyre szegény katonai árvák (örmeister rendfokozattól lefelé) birnak igényvel, a pályázat kiirattott. A szegénységi és orvosi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok folyó évi november hó végéig a helybeli cs. és kir. 6. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz lesznek beküldendőek.

Száztízhenköt főlebbezés. Dr. Balassa Pál óbecsei orvos 112 községi határozatot főlebbezett meg a vármegyéhez, amely azonban valamennyit elutasította. A jó férfi nagy munkója tehát kárba veszett.

Művészesték az Erzsébet-szálló dísztermében. Folyó hó 11. és 12-én, hétfőn és kedden az „Erzsébet-szálló” dísztermében fog bemutatkozni *Novács Andor*, országhoshírű művész. Nálunk még új ember Kovács Andor, de bemutatkozása után mi is ünnepelni fogjuk őt, mint Budapesttől kezdve az ország összes nagyvárosai. A művészi beszédnek legnagyobb mestere ő; komoly dallal ugy meg-hatni, humoros dologgal ugy megkacagtatni mint ő kevés művész tud. Műsora nagy részét maga írja, stílusa a legmodernebb kabaré-stílus. Társulata hozzá méltó erőkből fog állani. Ő az első, aki hadat üzent az orfeumi vérszegény és drasztikus humornak. Irodalmi paródiák, aktuális társadalmi és politikai humoreszkjei egyedülállók a maguk nemében. Asztalok előjegyezhetők a helyiségben. *Hely-árak 2 K, 1 K 50 f és 1 K-ért váltthatók.* A műsor nagyszámú való tekintettel az előadás pontban 1/29 órákor kezdődik. Részletes műsor a falragaszokon.

Betörők a templomban. A szabadkai sz. Teréz templomban a napokban betörők jártak s az összes perselyeket felfeszítették, de csak jelentéktelen összeget találtak bennük, mert nappal előbb lettek kiürítve.

Megtámadott pénzügyőr. Október hó 28. Szabó Lajos titeli pénzügyőri vigyázó Sajkálakra ment és Stein Sándor ottani fűszerkereskedőt jövedéki kihágás elkövetésén tetten érte s a kereskedő ellen szabályszerű módon akart eljárni, de Stein fejszét ragadott s a pénzügyőrt megtámadta. A pénzügyőr a további eljárást megszüntette amíg a csendőrzár meg nem érkezett. A feljelentés megtörtént.

Drágasági pótlék. A vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén a mindinkább túrheterlenné váló drágaságra való tekintettel az összes vármegyei alkalmazotknak 50 százalék drágasági pótlékot szavazott meg. A megye eme határozata érthető örömet keltett megyeszerte a vármegyei hivatalnokok körében.

Budapestre áthelyezett ujvidéki vállalat. Deutsch Kálmán, a Magyar Textilipar szerkesztőfőlapjadosa jó hírű textilgyőnkségét Ujvidékről Budapestre (Honvéd-utca 14/c alá) helyezte. Küttel Nándor mérnök a cégbe társként belépett.

Közsegháza felavatása. Sajkásszentiván község uj közsegházát október 31-én avatták fel. A képviselőtestület e napon tartotta első gyűlését az uj közsegházában. Petrőkanics Antal h. jegyző lendületes szép szavakkal üdvözölte a képviselőtestület tagjait, Isten bőséges áldását kérve muukájokra.

Izgatással vádolt nyomdász. Az Ujvidéken megjelenő „Napred” című szerb újság sűrűn ütközött össze a kir. ügyészséggel. Pénteken Szegeden a Napred nyomdavezetője, Gruics Tivadar került az esküdtzsek elé izgatással vádolva. A lap 1911. július elsején megjelenő száma „Szervekedjétek” címmel cikket közölt, amelyben a szociálistákat az urak kiirtására buzdítja. Először a lap Markovics Vladimir nevű (lakatossegéd) „munkatársát” fogták pörbe a cikk miatt. Markovics azonban megszökött. Köröztek, nem találták és mire a lap szerkesztéséért felelős Jankovics Sztóján ellen indítottak volna eljárást, az is meglépett. Most már Gruics Tivadar nyomdavezetőt fogták pörbe, mert a sajtójogi felelőség ő rá hárult, mivel a cik íróját, sem a szerkesztőjét nem lehetett felelősségre vonni.

Gruics a pénteki esküdtzseki tárgyaláson avval védekezett, hogy ő soha sem tudta mi jelenik meg Napred-ben. Ezt a cikket is, amelyet az ügyészség inkriminált, csak akkor olvasta el, mikor ő ellene indítottak eljárást. Az esküdtsek felfelmentették a nyomdavezetőt az osztály elleni izgatás vádjá alól.

Apollo színház. Az Apollo mozgófénykép-színház legújabb műsorában ismét egy nagy sikert aratott slager szerepel. Címe: „CIGANY-LEANY”, amely mindenesetre meg fogja nyerni a közönség osztatlan tetszését.

Káty és Sajkásszentiván a képviselő-testület ismét szép áldozatot hozott a tanügynek a kultura oltarán azáltal, hogy a községek összes tanköteleseit ellátták az összes szükséges tankönyvekkel — ingyen.

Sportverseny. Vasárnap tartotta a helybeli kir. kath. magyar főgimnázium (U.M.G.) egyesülve a helybeli gkel. szerb főgimnázium (U.Sz.G.) és a zombori áll főgimnázium csapatával (Z.G.) a sportpályán a szokásos őszi versenyt, amely igen érdekes lefolyású volt. A zombori főgimnázium növendékeit vasárnap a délelőtti vonattal érkeztek *Khloyber Lajos* tornatanár vezetése mellett Ujvidékre. A verseny lefolyása egyébként a következő volt: *100 méter síkfutás.* 1) Andree Dezső U.M.G. 12 mp. 2) Gergurov Szilárd Z.G. 3) Bulyik István U.Sz.G. *Sulydobás.* 1) Oltyán Mihály U.M.G. 11'48 m. 2) Filipon Nikola U.Sz.G. 9'70 m. 3) Hudák Döme U.M.G. 9'68 m. *Magasugrás.* 1) Filipon N. U.Sz.G. 157 1/2 hyben. 2) Bezzegh Antal U.M.G. 157 1/2 hyben. 3) Jovanovits Sz. U.M.G. 157 1/2 hyben. *400 méter síkfutás.* 1) Komáromi Jenő Z.G. 57'7 mp. 2) Andree Dezső U.M.G. 3) Vorguesin Gábor U.Sz.G. *Diszkoszdobás.* 1) Oltyán M. U.M.G. 37'65 m. 2) Filipon N. U.Sz.G. 30'70 m. 3) Hudák D. U.M.G. 30'06. *Távolugrás.* 1) Bezzegh A. 5'70 m. 2) Bulyik I. U.Sz.G. 5'52 m. 3) Angyelity Sz. U.Sz.G. 5'32 m. *Cerelyvetés.* 1) Oltyán M. U.M.G. 37'60 m. 2) Andree D. U.M.G. 36'80 m. 3) Gergurov Sz. U.Sz.G. 33'40 m. *Rudugrás.* 1) Bezzegh A. U.M.G. 2'70 m. 2) Vorguesin G. U.Sz.G. 2'60 m. 3) Vukszanov K. U.Sz.G. 2'50 m. *4 X 100. m. staféta.* 1) Ujvidék (Schimelitsch, Bezzegh, Markovits, Andree). 2) Zombori gimnázium a). 3) Zombori gimnázium b). *Füleslabdaverseny 3:0 az ujvidéki gimnázium javára.* A verseny rendezése érdekében egyébként különösen *Kocsis Mihály* az ujvidéki kir. kath. magyar főgimn. agilis tornatanára fejtett ki fáradhatlan tevékenységet. A verseny alkalmából a főgimnázium sportköre javára felülfizettek: Löwenberger Lajos 3 K-t, dr. Piukovich Sándor és Kójoy O. János 2-2 K-t, N. N. 1 K-t.

Hadkötelesek jelentkezése. Az 1912. évi XXX. t. c. 16. §. 2. pontja, illetőleg e törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott I. rész I. füzet 26. § a alapján felhívom az itt tartózkodó 1892., 1891. és 1890. évbéli születésű hadköteleseket, hogy összejárásuk végett ugyane törvény 63. § ában kiszabott 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt november hó folyamán a városi tanács katonaiügyi osztályánál (Városháza II. emelet 43. ajtószám) akár személyesen, akár írásban igazoló okmányaik (keresztlevél, iruka-, cselédkönyv, illetőségi bizonyítvány, útlevél stb.) felmutatása mellett jelentkezni tartoznak. A jelentkezési kötelezettségnek, valamint általában a véderőről szóló törvényből eredő kötelezettségeknek elmulasztása, ezen felhívásnak, vagy a véderőről szóló törvényből folyó kötelezettségeknek nem ismerése által nem menthető. Az illetőségi sorozó járáson kívül való állít-hatásra vonatkozólag a hadkötelesek a katonaiügyi osztállynál érdemleges utbaigazítást fognak nyerni. 2

Újítás az olvasott pénzesleveleknél. A m. kir. posta- és távirat-vezérgazgatóság f. évi október 15 én kelt 15647/1912. számú rendelete szerint a két pecséttel lezárható hivatalos kiadású pénzeslevélborítékokat ezen-tul a belföldre és Ausztriába szóló nyitva (olvasva) feladott pénzeslevelekhez is lehet használni. A hivatalos kiadású, két pecséttel lezárható borítékok használata esetén az olvasott pénzeslevélre a felvevő postahivatal 3 pecsét-nyomatot alkalmaz, amelyek közül a középső a feladó, a két szélső pedig a postahivatal pecsétnyomójával készitendő.

Máv. üzletvezetőség Pécsott. A kereskedelmi miniszter tárcája költségvetésének indokolásában bejelenti, hogy Pécsott új államvasuti üzletvezetőség fog felállítani. Az üzletvezetőségi épület céljaira Pécs városa ingyen telket és 100.000 K készpénz hozzájárulást szavazott meg. A kereskedelmi miniszter ezenkívül az építési költségek fedezésére az 1913. évi költségvetésben első részletként 300.000 koronát állított be.

Hirtelen halál. Bácsbokod állomás várótermében egy Salamon nevű vasuti munkás hirtelen rosszul lett és elvesztette eszméletét. Azonnal felvették a Szabadkára menő vonat kalauzkocsijába, hogy a kórházba vigyék, de Salamon már Csikérián meghalt. Megállapították, hogy a szerencsétlen vasutast szívinfarktus ölte meg. Holttestét a szabadkai állomásról a mentők kivitték a hullaházba.

Félaru igazolvány. Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félaru vasutijegy váltására jogosító arképes évi igazolványok, melyeknek érvénytartama csak az 1914. év végével jár le, a jövő 1913. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrásy-út 73-75. sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azok az igazolványok, melyeknek érvénytartama 1912. évi december hó végével megszűnik, birtokosaik által a lejáratig megtartandók, helyettük azonban az 1913. évre, személyekint egy-egy fénykép beküldésével ugyancsak legkésőbb f. évi december hó végéig új igazolványok kiállítása kérelmezendő. Azoknak, akiknek a folyó évben arképes évi igazolványuk nem volt, de illet a jövő 1913. évre szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fent jelzett határidőn belül kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az új kiállításáért járó 2 K kezelési illeték m. kir. póstabélyegekből roszul le. A póstabélyegeket a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók. Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik. A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előírt záradékkal és a hivatali pecsettel látandók el. Az érdekelteket hivatalok részéről ugy az érvényesítendő igazolványokról, mint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fényképekről külön-külön jegyzék készítendő. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. 2

Szerencsétlenség. Horn Ádám 22 éves verbászi lakos kíváncsiságból levette a fáról öregapjának revolverét és nézegette. Azt hitte, hogy nincs benne töltény és miközben csúrt-csavart rajta, a revolver iszonyu durranással elsült és a golyó a fogor főlött s a szem alatt balarcába furdott. A szerencsétlen fiatalember dr. Balog orvos tanácsára az ujvidéki kórházba ment ápolás végett.

Megvert rendőrök. Dewald János, Hubert Antal és István, valamint Stamp Péter vígan voltak Dunacsében a Karcher-féle korezmában, midőn két rendőrből álló járőr tért be és csendre intette a vigadókat. Ezeknek sem kellett több s hamarosan nekiestek a rendőröknek és alaposan elverték őket. Feljelentették őket az ujvidéki ügyészségnél.

Hamis pénz. Hamis bankók kerültek forgalomba. Ugyanis Gillich Miklós, dunacsébi földbirtokos, a palánkai adóhivatalnál adófizetés közben egy hamis 100 koronással is fizetett. Kikérdésekor kijelentette, hogy fogalma sem volt arról, hogy a kérdéses bankjegy hamis s azt Ponka Gyura, dunagálói lakostól kapta, kinek egy disznót adott el. A vizsgálat folyik.

Allás! Gyakorlattal bíró kézműárossegédet, aki 18-26 éves, r. kath. vagy gör. kel. vallásu, németül és szerbül beszél, üzletben felveszek. — Ajánlatok a fizetésigény megjelölésével „*Probst István fia áruháza*, 2/2 *Torontálszécsány*” címre küldendők.

Gyakorlattal bíró fűszerkereskedősegéd kerestetik, aki 18-26 éves, róm. kath. vagy gör. kel. vallásu, németül és szerbül beszél. — Ajánlatok fizetésigény megjelölésével „*Probst István fia áruháza, Torontálszécsány*” címre küldendők. 1-3

Egy előkelő magyar biztosító intézet ujvidéki vezérképviselője részére feltétlenül megbízható, óvadékképes vezetőtisztviselőt keres. Az évi jövedelem megfelelő működés esetén 7-8000 K-t tesz ki. Az állás fix fizetéssel, napidíjjal és jutalék javadalmazással van egybekötve és a vezérképviselőt az egyik legelőkelő takarékpénztár vezetése alatt fog működni. Nem szakemberek is pályázhatnak, de azok három havi próbaidőre lesznek kinevezve és csak ennek letelte után véglegesítve. Véglegesítés esetén az intézet nyugdíjállományába is felvétetik. Pályázóktól jó megjelenés és megfelelő összeköttetések, fedethetetlen előélet, magyar, német esetleg szerb nyelv tudás feltétlenül megkivánthatik. Pályázatokat „*Biztos jövő*” jellige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 28-

PARK-SANATORIUM

BUDAPEST, VI., Aréna-út 84/b.
Városliget. — A főváros legújabb sanatoriuma

sebészeti urológiai és nőgyógyászati osztályokkal.

A legmodernebbül berendezett sebészeti és nőgyógyászati osztály 4 műtőteremmel.
Az Urológiai osztály vese, hólag és prostata beteg részére diagnosztikus és gyógyító felszereléssel.
Kivánatra prospectus. — Méréselt árak.

Vezető főorvos:

Dr. Milkó Vilmos operateur,
az urológiai oszt. főorvosa: 3-10
Dr. Lakatos Victor.

PÁLYÁZAT.

Az Ujvidéki Magyar Kaszinóban felvétel talál azonnal, a téli hónapokra, egy inas.

Díjazás havi 30 korona.

Jelentkezni lehet REHÁK FERENC elnöknel, kir. ítélőtáblai bírónál. (Kir. járás-bírószág.)

UJVIDÉK, 1912. november 5-én.

Dr. Piukovich Sándor,
titkár.

Rehák Ferenc,
elnök.

Meinl Gyula

kávébevitteli üzlet.

Uj fiók: Ujvidék,

Kossuth Lajos-utca 35.

5-15

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
AKI szőlőoltványt akar rendelni,
AKI gyümölcsfát, r o z s a f á t óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat

Maros-Vasárhely, 5-26

Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

A legdusabb és legszebb ékszerüzlet
— a róm. kath. hitközség ujonnan épült palotájában van. —
Tulajdonos: **Regényi Kálmán.**

Telefon 350.

UJ ÜZLET!

Telefon 350.

Tisztelettel értesitem Ujvidék nagyérdemű közönségét, hogy a **Petőfi-utca 8. szám** alatt lévő saját házamban a legújabb berendezésű sütőipari gépekkel felszerelt, villanyos erőre berendezett

fehér-, luxus és kenyérsütődét

rendeztem be, mely f. é. október hó 1-én nyílt meg, ez a tisztelt közönség b. igényeit van hivata a legteljesebb mértékben kielégíteni, amennyiben a tisztaságra, az egészség következményére nagy súlyt helyezek.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy ezen hiánytöltő vállalatomat támogatni és napi szükségelteinek megrendelését nálam sziveskedjék eszközölni.

Telepem berendezése lehetővé teszi, hogy minden, akár fehér, — vagy kenyér — sütemény megrendelést, bármily nagy mennyiségben azonnal házhoz szállíthatok. A sütődémben kellő szakismerettel rendelkező munkások foglalatossodnak, kik minden lehető elkövetnek, hogy a t. közönségnek legmesszebbmenő igényeit is kielégíthessék.

Házi süteket: névnap, lakodalom, keresztes stb. alkalmakra elvállalok és iparkodom a megrendelést pontosan teljesíteni.

Ezen alkalmakhoz szükségeltető **BORRAL** és **ÜRMÖSSSEL** is szolgálhatok, melyekből 5 literenkint házhoz szállítok.

Teljes tisztelettel

Wachtl Imre.

Ujjonnan nyílt divatáruház

a rom. kath. hitközség ujonnan épült palotájában. . . . .

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy kész uri-, női- és gyermekruha üzletet nyitottunk a legújabb divat szerint, amiáltal abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legnagyobb választék mellett e téren a legkényesebb igényeket kielégíthetjük. — Áraink szabottak és mérsékeltek.

Tisztelettel

RÓTH MANÓ és FIA.

2-52

Nagy választék uri és női ruhacikkben, női astragán, perzijaner és szilskin árukban. — Épügy nagy választék plüsskabátokban, muffokban és bundákban. — Nagy választék szücsárkban.

Elfogadunk mértékutáni rendeléseket is!

6-52

OSZTÁLYSORJEGY főelárusítása

Ujvidéken csupán a

VIG és KATONA bankégnak van, hol most a 3198. számra 30.000 K-t és a 90123. számra 20.000 K-t fizettek ki.

1/1 sorsjegy	12— K
1/2 "	6— K
1/4 "	3— K
1/8 "	1:50 K

Megrendelhető bármikor.

5-52

A legdusabb választék mindennemű női és férfi divat s kézműárúciókban, valamint idényujdonságokban

Jovicsin Áruházában

található!

4-

A német gyorsírásban, gépirásban és ortografiában *teljesen* jártas *kisasszony* felvétetik.

Cselikovits Testvérek, Ujvidék.

Waggonszállítmány alma, körte.

Ősziáru, különféle szép, tiszta és jó fajból keverve.

Téliáru: masanszki, téli alma és egyéb finom fajgyümölcsök, melyek tavaszig épen megőrizhetők, közvetlenül a termelőktől a legolcsóbb napiárakban kaphatók **PROFUMA J.** gyümölcszállítónál *Ujvidék Zrínyi Jlopa-utca 14.* Kicsinybeni eladás *Flatt-utca és II. Rákóczi Ferenc-út sarok.*

Posta és vasuti szállítványok azonnal és utánvét mellett eszközöltenek.

TELEFONSZÁM 247.

1024. sz. 1912. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 101. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi 11706. sz. végzése következtében dr. Szlezák Lajos ujvidéki ügyvéd által képviselt Cselikovits Testvérek javára 2212 kor. 56 f s jár. erejéig 1912. évi július hó 10 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2908 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. 1074 skatulya sütemény, viaszgyertyák, bolti állványok, mérlegek és szobabutorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróóság 1912 évi V. 133/2. sz. végzése folytán 2212 kor. 56 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi június hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 221 kor. 18 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperesek lakásán özvegy Csupits Mijánénál 1912. november 13-án d. e. 9¹/₂ és Csupits Jánosnál leendő megtartására 1912. évi november hó 13. napjának d. u. 3 órájára határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1912. évi október 21.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

KISS ILONKA

női divat-salon

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Készít mindennemű angol kosztümeket, kabátokat és francia ruhákat kizárólag modellek után. 14-52

Kiváló munkaerő!

Magyar királyi államvasutak
296429. F IV./1912. szám

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teherárúraktáiraiban d. e. 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladottni:

Arad állomáson	1912 novb. hó 21-én
Békéscsaba	" " " 22-én
Brassó	" " " 27-én
Budapest dp. teherp. u.	" " " 15-én
Budapest ny. pályaudvar	" " " 19., 27.
Debrecen	" " " 19-én
Eszék	" " " 15-én
Fiume	" " " 23-án
Győr	" " " 21-én
Kassa	" " " 27-én
Kolozsvár	" " " 29-én
Losonc	" " " 28-án
Miskolc	" " " 26-án
Nagyszeben	" " " 27-én
Nagyvárad	" " " 23-án
Pápa	" " " 22-én
Pécs	" " " 19-én
Pozsony	" " " 20-án
Sátoraljaújhely	" " " 22-én
Szabadka	" " " 26-án
Szatmárnémeti	" " " 21-én
Szeged	" " " 18-án
Szolnok	" " " 18-án
Temesvár Józsefváros	" " " 26-án
Ujvidék	" " " 27-én
Zágráb	" " " 22-én

Budapest, 1912. október hóban.

(Utánnyomás nem díjazatik.) *Az igazgatóság*

Semmi sem pótolhatja!

Bendalin

kályhaezüst-festéket.

NEM PATTAN LE

vörösre izzott kályháról sem, hanem kihülésük után ismét szép ezüsthényű marad.

NEM ROBBAN.

Használatban rendkívül kiadós!

Kapható **SCHOSSBERGER HENRIK, WAGNER TESTVÉREK** és **DIETZGEN IMRE FIAI** cégénél.

Egyedüli gyárosok:

13-30

GEORG BENDA-LUTZ-WERKE

Wien.

Traismauer, N.-Ö.

Prag.

Folyékony
Ezüstfesték

BENDALIN

Bendalin
a legjobb fémkompozitio minden elképzelhető tárgy mázolására.

Állandóan tartós
izzó forróságnak, valamint
nedvességnek ellentálló
ezüsthfesték.